

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoite

**Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelma 2007–2013
Manner-Suomen ESR-toimenpideohjelma 2007–2013**

POHJOIS-KARJALAN MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA 2010–2011

Pohjois-Karjalan maakunnan yhteistyöryhmä 23.9.2009

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

EU:N ALUEELLINEN KILPAILUKYKY- JA TYÖLLISYYSTAVOITE

Euroopan unionin kilpailukyky- ja työllisyystavoitteen Itä-Suomen EAKR:n toimenpideohjelma ja Manner-Suomen ESR-ohjelman Itä-Suomen osio ovat Pohjois-Karjalan uuden maakuntaohjelman POKAT 2010 toteuttamisen eräitä tärkeimpiä työkaluja. Niitä täydentävät Euroopan maaseuturahaston ja Euroopan kalatalousrahaston ohjelmat. Tällä ohjelmakaudella viimeksi mainitut eivät ole enää entiseen malliin nk. rakennerahasto-ohjelmia, joten niitä ohjaa oma lainsäädäntönsä.

Maakuntaohjelma POKAT 2010 ja EU:n rakennerahasto-ohjelmat laadittiin vuoden 2006 aikana samanaikaisesti, joten niiden keskinäinen yhteensovittaminen saatiin toimimaan hyvin. Maakuntaohjelman toteuttamisella pyritään Pohjois-Karjalasta luomaan kehittyvä ja vetovoimainen rajamaakunta, joka tarjoaa asukkaalleen laadukkaan ja tasavertaisen elämän perusedellytykset sekä elinkeinoelämälle kilpailukykyisen toimintaympäristön. POKAT 2010 kokoaa yhteen maakunnan aluekehityksen kannalta tärkeimmät strategiset linjaukset ja kehittämisen painopisteet.

Pohjois-Karjalan toimintaympäristön kehittämisen vetonauloina ovat koulutusjärjestelmä ja osaamisrakenteet, saavutettavuuteen liittyvä infrastruktuuri, kilpailukykyinen palvelujärjestelmä, hyvä ympäristö sekä kansainvälisyys.

Tuotannollisen kehittämisen painopisteitä ovat maakunnan luontaisiin vahvuuksiin sekä erityisosaamiseen pohjautuvat tietyt tuotannolliset klusterit: metsä- ja puu-, muovi- ja metalli-, kivi- ja mineraali-, sekä elintarvikkeklusterit. Lisäksi on valikoitunut aloja, joilla oletetaan olevan kehityspotentiaalia. Näitä ovat ICT, kulttuuri- ja hyvinvointituotanto sekä matkailu. Kaikkia klustereita yhdistävinä toimintatapoina ovat yrittäjyys, kansainvälisyys, kestävä kehitys ja kumppanuus. Uusia mahdollisuuksia odotetaan löytyvän eri klustereiden yhteistoiminnasta ja rajapinnoista.

Edellä mainittuja painopisteitä pyritään osaltaan toteuttamaan käsillä olevan maakunnan yhteistyöasiakirjan puitteissa.

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA (MYAK)

Maakunnan yhteistyöasiakirjan laatiminen perustuu rakennerahastolakiin (1401/2006) ja siitä annettuun asetukseen (311/2007). Lain mukaan maakunnan yhteistyöryhmän tehtävänä on rakennerahasto-ohjelmien toimeenpanon ja alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden yhteensovittaminen. Tämä yhteensovitus tehdään yhteistyöasiakirjassa.

Maakunnan yhteistyöasiakirja täsmentää ja konkretisoi EU:n rakennerahastojen toimenpideohjelmia, joissa Itä-Suomen tavoitteet rakennerahastokaudella 2007–2013 on esitetty. Yhteistyöasiakirjassa yhteistyöryhmä sovittaa yhteen vuosittain maakuntaan kohdennettavat rakennerahastovarot ja vastaavan valtion rahoitusosuuden kohdentumisen eri hallinnonaloille toimintalinjoittain. Yhteistyöasiakirja sisältää myös arvion kuntarahoituksesta ja muun julkisen rahoituksen osuuksista sekä ohjelmareservin tarpeesta maakunnassa. Siinä kerrotaan toimenpideohjelmien seuraavaa varainhoitovuotta koskevat painotukset sekä hankkeiden valintakriteerien soveltaminen, jos yhteistyöryhmä on siitä päättänyt.

Maakunnan yhteistyöasiakirjan hyväksyy maakunnan yhteistyöryhmä ja sen allekirjoittavat kaikki maakunnassa toimenpideohjelmaa rahoittavat alueviranomaiset. Yhteistyöasiakirja hyväksytään samanaikaisesti maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman (TOTSU) käsittelyn kanssa.

Maakunnan yhteistyöasiakirjaa tarkistetaan tarvittaessa. Tarkistamisen tulee tapahtua välittömästi sen jälkeen, kun eduskunta on hyväksynyt valtion talousarvion tai lisätalousarvion tai jos ohjelmareserviä on ehdotettu otettavan käyttöön.

HANKKEIDEN HAKUAJAT

Ohjelmakaudella 2007–2013 rahoitushakemuksia otetaan vastaan jatkuvasti, ilman määräaika. Hankkeiden käsittelyä rytmitetään niin, että tiettyyn päivämäärään mennessä jätetyt hakemukset otetaan käsittelyyn samanaikaisesti. Suoraan yrityksille suunnattuja tukia voi hakea ilman määräaikoja. ESR- ja EAKR-toimenpideohjelmien teemoittaisista kehittämishankehauista päätetään erikseen.

ALUEHALLINNON UUDISTAMISHANKE (ALKU)

Aluehallinnon uudistamishanke (ALKU) käynnistettiin kesällä 2007. Uudistuksessa lääninhallitukset, työ- ja elinkeinokeskukset, alueelliset ympäristökeskukset, ympäristölupavirastot, tiepiirit ja työsuojelupiirien työsuojelutoimistot lakkautetaan ja niiden tehtävät kootaan ja uudelleen organisoidaan kahteen uuteen viranomaiseen aluehallintovirastoon (AVI) ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen (ELY). Aluehallintovirastoja perustetaan kuusi ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia 15 ja ne aloittavat toimintansa 1.1.2010. Hallituksen esitys aluehallinnon uudistamisesta (59/2009) annettiin Eduskunnalle huhtikuussa 2009 ja uudistus on parhaillaan Eduskunnan käsittelyssä. Lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2010.

Osana ALKU-hanketta Pohjois-Karjalan TE-keskus, Pohjois-Karjalan ympäristökeskus ja osa Itä-Suomen lääninhallituksen sivistysosastosta muodostavat yhdessä Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) vuoden 2010 alusta lukien. Pohjois-Karjalan ELY-keskus tulee olemaan ns. kahden päävastuualueen (elinkeino, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastuualue sekä ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue) ELY-keskus. Pohjois-Karjala kuuluu liikenne- ja infrastruktuurivastuualueen osalta Pohjois-Savon ELY-keskuksen toimialueeseen. Lisäksi Pohjois-Karjala kuuluu Pohjois-Savon ELY-keskuksen toimialueeseen myös kirjasto-, liikunta-, nuoriso- ja oppilaitosrakentamisasioiden sekä maahanmuutto- ja kotouttamisasioiden osalta.

Käsillä olevan maakunnan yhteistyöasiakirjaan liittyen sosiaali- ja terveysministeriön (STM) hallinnonalan hankkeissa hyödynnetään hallinnonalan asiantuntemusta. Pohjois-Savon ELY hoitaa kulttuuripolitiikan tehtäviä laajennetulla toiminta-alueella, missä hyödynnetään kolmessa maakunnassa toimimisen synergiaetuja ja verkostomaista toimintatapaa.

ITÄ-SUOMEN EAKR-TOIMENPIDEOHJELMA 2007–2013

Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) rahoitettavan Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelman päätavoitteena on vahvistaa alueen kilpailukykyä tukevia toimintoja. Ohjelma keskittyy yritystoiminnan edistämiseen, innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistämiseen, osaamirakenteiden vahvistamiseen sekä saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantamiseen. Kehittämisen ydinalueita ovat yritysten perustaminen ja nuoret yrittäjät, kansainvälistyminen, osaamisen tuotteistaminen innovatiiviseksi liiketoiminnaksi, tuottavuus ja kilpailukyky sekä vahvojen yritysryppäiden teemallinen kehittäminen. Ohjelmaa toteutetaan neljällä toimintalinjalla, joista toimintalinja 4 on tekninen tuki.

Toimenpideohjelmasta rahoitettavien hankkeiden tulee täyttää seuraavat yleiset hankevalintakriteerit (1–4). Hankkeen tulee olla:

- 1) ohjelman mukainen, myös maakunnallisia painopisteitä tukeva
- 2) toteuttamiskelpoinen
- 3) toteutustavaltaan taloudellinen ja kustannustehokas
- 4) kestävän kehityksen periaatteiden mukainen

Seuraavat valintakriteerit (5–16) ovat hankevalintaa ohjaavia. Hankkeen valintaa tukee, jos hanke on:

- 5) pysyvää tai pitkäaikaista lisäarvoa tuottava
- 6) innovatiivinen, alueellista kilpailukykyä, vetovoimaa ja uudistumista edistävä
- 7) työllisyyttä edistävä
- 8) uutta yritystoimintaa synnyttävä
- 9) pk-yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille edistävä
- 10) yrityksen kasvua tukeva
- 11) yritysten verkostoitumista ja klustereita edistävä
- 12) innovaatiojärjestelmiä vahvistava
- 13) T&K -toimintaa pk-yrityksissä lisäävä
- 14) tietoyhteiskunnan mahdollisuuksien hyödyntämistä edistävä
- 15) alueen vetovoimaa lisäävä
- 16) tasa-arvoa tukeva

Toimintalinja 1: Yritystoiminnan edistäminen

Toimintalinjan tavoitteita ovat:

- Elinkeinopohjan vahvistaminen ja monipuolistaminen
- Innovatiivisten, elinkelpoisten ja kasvukykyisten yritysten syntyminen
- Yritysten kilpailukykyä vahvistaminen, tuottavuuden kohottaminen ja kasvumahdollisuuksien turvaaminen
- Yritysten innovaatiotoiminnan lisääminen ja innovatiivisten liiketoimintojen kehittäminen
- Uusien markkinalähtöisten tuotteiden ja palvelujen aikaansaaminen
- Vientikaupan kehittäminen

Ohjelmakauden 2007–2013 **määrälliset tavoitteet** Pohjois-Karjalassa toimintalinjalla 1:

Toimintalinja 1	Tavoite
Uudet työpaikat (htv) yhteensä	3150
miehet	1915
naiset	1235
Uudet yritykset (kpl) yhteensä	453
miesyritykset	302
naisyritykset	151
Yritysten T&K-hankkeet % (osuus TL 1:n rahoituskehiksestä)	32
Uudet T&K-työpaikat (htv)	126
Ympäristöpositiiviset hankkeet % (osuus TL 1:n rahoituskehiksestä)	20
Tasa-arvoa edistävät hankkeet % (osuus TL 1:n rahoituskehiksestä)	11

Lisäksi yritysten liikevaihdon kasvu tuetuissa yrityksissä ja niiden viennin osuus ovat seurattavia indikaattoreita.

Painopisteet

Yritystoiminnan edistämiseksi toimintalinjalla tuetaan erityisesti yrittäjyyttä, uusien yritysten luomista ja kasvukykyisiä ja kehittyviä yrityksiä. Yrityskannan vahvistaminen ja yritystoiminnan dynamiikan turvaaminen edellyttävät uusien yritysten perustamista, siihen liittyvän toimintajärjestelmän vahvistamista ja prosessien aktivoimista. Yrityksille suunnatut kehittämistoimenpiteet kohdistetaan erityisesti innovatiivista osaamista edustaviin ja/tai kasvupotentiaalia omaaviin yrityksiin sekä yritysryppäiden kilpailukykyä vahvistaviin hankkeisiin. Rahoituksen painopiste on pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. Pk-yritysten kehittämisen ohella avainaloille pyritään saamaan suuria veturiyrityksiä, jotka vauhdittavat teknologian siirtoa ja yhteistyöverkoston luomista pk-yrityksiin. Suurilla yrityksillä on merkittävä rooli innovaatiojärjestelmissä tiedon ja osaamisen kehittäjinä ja hyödyntäjinä, pk-yritysten asiakkaina ja partnereina, erikoistuneiden palveluiden tarvitsijoina sekä mahdollisena pk-yritysten kansainvälistymiskanavana.

Tuettava toiminta

Yrittäjyyttä ja uusien yritysten perustamista edistetään

- kannustamalla yrittäjyyteen ja tehostamalla yrityksen perustamista suunnittelevien neuvontaa
- tukemalla aloittavien yritysten kehittämishankkeita
- edistämällä alkavien yritysten kansainvälistymistä
- edistämällä alkavien yritysten rahoituksen järjestämistä (mm. alueelliset pääomarahastot)
- edistämällä sukupolvenvaihdoksia yrityksissä
- edistämällä naisyrittäjyyttä
- edistämällä palveluyritysten syntymistä; painopisteinä palveluyritysten kehittämisessä ovat erityisesti yritystoiminnan palvelut, matkailupalvelut, terveys-/hyvinvointipalvelut sekä kulttuuri- ja sisältöliiketoiminta.

Tuensaajat

- Uudet tai toiminnan alkuvaiheessa olevat pk-yritykset
- Kasvukykyiset ja aktiivisesti toimintaansa kehittävät pk-yritykset
- Toiminnan murrosvaiheessa olevat yritykset (mm. sukupolvenvaihdostilanne)
- Suuret yritykset silloin, kun ne ovat osa hanketta, joka kohdistuu teknologian verkottumiseen tai osatoimitussuhteiden kehittämiseen pk-yritysten kanssa.

Hankevalintakriteerit

Ohjelman yleisten valintakriteerien lisäksi toimintalinjan hankevalinnoissa korostuvat hankkeet, jotka

- luovat edellytyksiä uusien yritysten syntymiselle
- luovat edellytyksiä yritysten kasvulle
- parantavat yritysten tuottavuutta ja kilpailukykyä
- lisäävät yritysten innovaatiotoimintaa ja innovaatioiden kaupallistamista yrityksissä
- edistävät yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille
- kehittävät yritysten edellytyksiä yrityspalvelujen hyödyntämisessä
- edistävät yritysten edellytyksiä yhteistyön ja verkostojen kehittämisessä
- parantavat työllisyyttä tai turvaavat työpaikkoja
- toteuttavat ohjelman horisontaalisia periaatteita (kestävä kehitys, yhtäläiset mahdollisuudet ja syrjimättömyys, kumppanuus)
- ovat ympäristömyönteisiä

Toimintalinjan tuettava toiminta rahoittajittain:

Toimintalinjan rahoitus kanavoituu pohjoiskarjalaisille yrityksille työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) hallinnon alan kolmen toimijan kautta: elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY), Tekes ja Finnvera Oyj.

ELY/TEM myöntää valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetussa laissa tarkoitettua tukea laadullisesti korkeatasoisiin aineettomiin ja aineellisiin hankkeisiin tavoitteena erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten pitkän aikavälin kilpailukyvyyn parantaminen. Yritysten kilpailukykyä kehitetään tukemalla yritysten tuotannollista pääomaa lisääviä ja uudistavia investointeja sekä täydentämällä markkinaehtoista rahoitusta ja poistamalla markkinapuutteita. Yritysten kilpailukyvyyn kehittämiseen liittyvät myös tuki yritysten kehittämishankkeisiin (esim. kansainvälistymiseen, vienninedistämiseen, liiketoimintaosaamisen parantamiseen) sekä innovaatiotoimintaan, tuotekehitykseen ja tutkimukseen. Lisäksi varaudutaan tukeman yritysten (ml. kuntien omistaminen yhtiöiden) kestävän kehityksen periaatteiden mukaisia energiahankkeita.

Tekesin tavoitteena on kohdistaa rahoitusta erityisesti yritysten osaamista ja kilpailukykyä kehittäviin vaikutavuudeltaan merkittäviin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin. Rahoituksen painopisteenä ovat Itä-Suomen Innovaatiostrategian mukaisen merkittävän kasvupotentiaalin omaavat yrityshankkeet, joissa kehitetään osaamista liittyen liiketoimintaosaamiseen, kansainvälistymiseen, innovatiivisiin uusiin tuotteisiin, palveluliiketoimintaan ja verkottumiseen. Painopisteenä suuryritysten osalta ovat hankkeet, joissa keskitytään haastaviin, laajasti verkottuneisiin ja merkittävää tutkimus- ja pk-alihankintaa omaaviin projekteihin.

Finnvera Oyj myöntää EAKR-rahoitusta yritysten kasvua, kilpailukykyä, kansainvälistymistä ja tuottavuutta edistäviin hankkeisiin. Rahoitusta voidaan myöntää myös ympäristöä säästävien tuotantomenetelmien käyttöönottoon. Lisäksi EAKR-rahoituksen avulla luodaan uusia yrityksiä ja työpaikkoja, edistetään yrittäjyyttä ja mahdollistetaan liiketoimintasiirrot. Finnvera Oyj:n rahoitusinstrumentteina ovat lainat, takaukset sekä pääomasijoitukset. Lainoista käytössä ovat investointi- ja käyttöpääomalaina, naisyrittäjälaina, pienlaina, ympäristölaina ja yrittäjälaina. Finnvera Oyj välittää EAKR-tukea lainojen korkoon sidottuna korkotukena ja takausprovisioon sidottuna provisiotukena. Lisäksi varaudutaan ylimaakunnallisena hankkeena siihen, että Aloitusrahasto Vera Oy tekee oman pääoman ehtoisia sijoituksia toimintansa aloittaviin innovatiivisiin yrityksiin EAKR-toimenpideohjelmasta irrotettavin varoin MYR:n erikseen päättämällä tavalla.

Tuen suuntaamisessa tullaan erityisesti huomioimaan aloittamisvaiheessa olevien, kasvuhakuisten sekä uusia kehittyviä aloja edustavien pk-yritysten kilpailukyvyyn parantuminen. Lisäksi pk-yritysten osaamisen ja verkottumisen lisääntymistä ja uuden teknologian käyttöönottoa pk-yritysten toiminnassa tullaan tukemaan.

Rahoitus toimintalinjalla 1 (milj. euroa):

Rahoittaja	Vuosi 2010			Vuosi 2011		
	EAKR	Valtio	Yht.	EAKR	Valtio	Yht.
TEM, yritystukilainsäädäntö	6,418	6,412	12,830	4,729	5,414	10,142
Yhteensä	6,418	6,412	12,830	4,729	5,414	10,142

Toimintalinja 2: Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen sekä osaamisrakenteiden vahvistaminen

Toimintalinjan tavoitteita ovat:

- Dynaamisten, kansainvälisesti kilpailukykyisten ja vetovoimaisten innovaatioympäristöjen ja -verkostojen kehittäminen
- Kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisten ja vahvojen osaamiskeskittymien luominen tutkimuksen ja teknologiakehityksen avainaloille
- Liiketoimintaverkostojen vahvistaminen ja veturiyritysten hankintaverkostojen laajentaminen
- Kansainvälisesti toimivien koti- tai ulkomaisten veturi/ankkuriyritysten ja muiden merkittävien toimijoiden sijoittuminen alueelle
- Tutkimus- ja oppilaitosten t&k-toiminnan ja yhteistyön lisääminen
- Yritystoiminnan toimintaedellytysten vahvistaminen

Ohjelmakauden 2007–2013 **määrälliset tavoitteet** Pohjois-Karjalassa toimintalinjalla 2:

Toimintalinja 2	Tavoite
Uudet työpaikat (htv) yhteensä	176
miehet	101
naiset	75
Uudet yritykset (kpl) yhteensä	50
miesyritykset	25
naisyrietykset	25
T&K-hankkeet % (osuus TL 2:n rahoituskehiksestä)	59
Uudet T&K-työpaikat (htv)	75
Julkisen tutkimuksen hankkeisiin osallistuvien yritysten lkm	33
Ympäristöpositiiviset hankkeet % (osuus TL 2:n rahoituskehiksestä)	15
Tasa-arvoa edistävät hankkeet % (osuus TL 2:n rahoituskehiksestä)	15

Tuettava toiminta

Toimintaympäristöä, verkostoitumista sekä innovaatio- ja osaamisrakenteita tuetaan

- vahvistamalla teknologian ja osaamisen siirtoa ja tuotekehityspalveluja
- edistämällä innovaatiotoimijoiden yhteistyötä, yhteistyömalleja ja kansainvälistymistä
- vahvistamalla julkisen sektorin ja yritysten välistä yhteistyötä kansainvälistymisessä ja markkinoinnissa
- luomalla edellytykset kansainvälisten yritysten toimintojen sijoittumiselle
- luomalla ja vahvistamalla innovaatioympäristöjä ja osaamiskeskittymiä, joissa innovaatiot kehittyvät ideasta kaupallisiin tuotteisiin ja palveluihin, sekä edistämällä jo luotujen ympäristöjen käyttöä
- kehittämällä tutkimustulosten kaupallistamiseen erikoistuneita innovaatiopalveluja
- kehittämällä osaamis- ja kulttuurirakenteita
- edistämällä elinkeinotoiminnan monipuolistamisen kannalta välttämättömiä toimitilaratkaisuja ja yrityshautomotoimintaa
- kehittämällä uusia verkostomaisia toimintatapoja sekä tieto- ja kommunikaatioteknologiaa hyödyntäviä ratkaisuja.
- edistämällä uusiutuviin energialähteisiin liittyvää toimintaa

Tuensaajat

- Yrityspalveluorganisaatiot
- Koulutus-, tutkimus- ja kehittämisorganisaatiot
- Kunnat ja kuntayhtymät, yhdistykset

Hankevalintakriteerit

Ohjelman yleisten valintakriteerien lisäksi toimintalinjan hankevalinnoissa korostuvat hankkeet, jotka

- vaikuttavat alueen kilpailukykyyn ja työllisyyteen
- parantavat alueen innovaatioympäristöjä ja -kapasiteettia
- synnyttävät ja hyödyntävät teknologisia ja sosiaalisia innovaatioita
- edistävät uuden osaamiseen liittyvän liiketoiminnan syntymistä
- lisäävät verkostoitumista ja yhteistyötä
- ovat yhteydessä alueen määrittelemiin strategisiin painotuksiin
- toteuttavat ohjelman horisontaalisia teemoja (kestävä kehitys, yhtäläiset mahdollisuudet ja syrjimättömyys, kumppanuus)
- ovat ympäristömyönteisiä

Toimintalinjan tuettava toiminta rahoittajittain:

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) hallinnonalan toimijoista toimeenpanon vastuuviranomaisina toimintalinjalla 2 ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) ja Tekes. **Tekesin** tavoitteena on osaamisen, innovaatioiden ja kilpailukykyyn kehittäminen sekä tukialueiden pitkän aikavälin osaamiskeskittämisen. Rahoitusta kohdennetaan Pohjois-Karjalan innovaatiostrategian ja Itä-Suomen Innovaatiostrategian mukaisten kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävien ja kilpailukykyisten dynaamisten osaamiskeskittymien ja innovaatioympäristöjen luomiseen. Tällaisia merkittäviä osaamisalueita ovat mm. ftoniikkaan ja materiaaliosaamiseen liittyvät osaamisalueet.

ELY/TEM kehittää toimintalinjan hankkeilla Pohjois-Karjalan yritysten toimintaympäristöä. Tuki toimintaympäristön kehittämiseen luo edellytyksiä sekä neuvonta- ja tukipalveluja yrityksille. Tuen avulla voidaan kehittää innovaatiopotentiaalia, osaamista ja verkostoja sekä avaintoimialoja. Toimintaympäristön kehittämisavustusta suunnataan yrityksille tarpeellisten palvelujen kehittämishankkeisiin, verkostoitumishankkeisiin, yritystoiminnan edistämistä tukeviin selvityksiin sekä muihin yritysten toimintaympäristöä kehittäviin hankkeisiin. Lisäksi varaudutaan rahoittamaan hankkeita, joissa kunta tai kunnan kokonaan tai osittain omistama kiinteistöyhtiö rakentaa toimitiloja pienille tai keskisuurille yrityksille elinkeinotoiminnan monipuolistamisen kannalta välttämättömiin tarpeisiin.

Edellä olevan lisäksi ELY suuntaa työllisyysperusteista investointirahoitusta maakunnan kärkiosaamisaloihin liittyvien osaamiskeskittymien kehittämiseen sekä hankkeisiin, jotka liittyvät työvoiman osaamista parantavien rakenteiden, uusien verkostomaisten toimintatapojen ja tieto- ja kommunikaatioteknologiaa hyödyntävien ratkaisujen kehittämiseen.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto/TEM myöntää rahoitusta hankkeille, jotka edistävät Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman 2007–2010 tavoitteiden toteuttamista ja ovat EU:n alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoitteen mukaisia. Rahoitusta ohjataan erityisesti kuntien, kuntien elinkeinoyhtiöiden sekä muiden kehittäjäorganisaatioiden seudullisiin, maakunnallisiin ja useamman maakunnan yhteishankkeisiin. Maakuntaliitto rahoittaa hankkeita, joilla:

- tuetaan elinkeinoiden kehittämistä ja osaamiskeskittämisen vahvistamista maakunnallisilla painopistealueilla
- edistetään maakunnallisten painopistealueiden välistä vuorovaikutusta (ns. rajapinnat)
- tuetaan kasvuohjelmia, vahvistetaan kansainvälisen toiminnan rakenteita sekä parannetaan maakuntakuvaa
- edistetään bioenergian käyttöönottoa ja tuetaan siihen liittyviä toimintarakenteita.

Opetusministeriön (OPM) rahoitus:

- Tuetaan investoinneilla koulutus- ja tutkimuslaitosten osaamiskeskittämisen ja teknologian siirtomekanismien kehittämistä alueen yritysten tarpeiden ja toimijoiden kansainvälistymisen näkökulmasta.
- Tuetaan korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten sekä toisen asteen oppilaitosten rakenteellista kehittämistä sekä laboratorioden yhteiskäyttöä maakunnan painopistealueilla yritystoiminnan kehittämiseksi.

- Tuetaan toisen asteen koulutuksen mikro- ja pk-yritystoimintaa palvelevien oppimisympäristöjen rakentamista ja yrityksiä palvelevan soveltavan tutkimuksen edistämistä maakunnan osaamisaloilla.
- Kannustetaan oppilaitoksia verkottumaan keskenään ja alueen yritysten kanssa sekä hyödyntämään oppimista tukevien tieto- ja viestintäteknikan tarjoamia mahdollisuuksia.
- Tuetaan alueelle sijoittuvia uusia toimintoja, jotka kytkeytyvät maakunnan painopistealoihin.
- T&K-ympäristöjen hyödyntämistä tuetaan myös ESR-toimenpitein. EAKR:n investoinnit kytketään mahdollisuuksien mukaan ESR-toimintalinjaan 3 sisällön yhteensovittamiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Rahoitus toimintalinjalla 2 (milj. euroa):

Rahoittaja	Vuosi 2010				Vuosi 2011			
	EAKR	Valtio	Kunta	Yht.	EAKR	Valtio	Kunta	Yht.
ELY/TEM/yritystukilainsäädäntö	2,483	1,864	0,783	5,130	2,094	1,759	0,735	4,588
ELY/TEM/työvoimapolitiittinen lai	0,185	0,138	0,058	0,381	0,156	0,131	0,055	0,341
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto/OPM	1,626	1,228	0,523	3,378	1,393	1,170	0,491	3,054
	0,854	0,642	0,269	1,766	0,721	0,606	0,253	1,579
Yhteensä	5,148	3,873	1,634	10,655	4,364	3,665	1,534	9,563

Toimintalinja 3: Alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen

Toimintalinjan tavoitteet:

- Itä-Suomen saavutettavuuden parantaminen
- Liikenneyhteyksien ja logististen järjestelmien toimivuuden parantaminen erityisesti yritystoiminnan näkökulmasta
- Tietoyhteiskunta- ja viestintäpalvelujen tasa-arvoinen saatavuus
- Itä-Suomen innovatiivinen palvelurakenteen kehittäminen huomioiden harvan asutuksen, pitkien etäisyyksien ja väestön ikääntymisen aiheuttamat erityisvaatimukset
- Hyvä ympäristö. Tavoitteena on luoda Itä-Suomesta vetovoimainen alue, jossa taloudellinen toiminta ja luonnon- ja kulttuuriympäristöstä huolehtiminen sovitetaan yhteen.

Ohjelmakauden 2007–2013 **määrälliset tavoitteet** Pohjois-Karjalassa toimintalinjalla 3:

Toimintalinja 3	Tavoite
Uudet yritykset (kpl) yhteensä	5
miesyritykset	2,5
naisyrietykset	2,5
Hyvinvointipalveluhankkeet % (osuus TL 3:n rahoituskehyksestä)	8
Uudet logistiset tai ympäristön parantamiseen liittyvät suunnitelmat tai ratkaisut % (osuus TL 3:n rahoituskehyksestä)	10
Ympäristöpositiiviset hankkeet % (osuus TL 3:n rahoituskehyksestä)	35
Tasa-arvoa edistävät hankkeet % (osuus TL 3:n rahoituskehyksestä)	5

Tuettava toiminta

- Kehitetään yhteyksiä TEN-verkkoihin ja liikenteen solmukohtiin kuten lentokentille, satamiin, kansainvälisille rajanylityspaikoille sekä teollisuus- ja logistiikka-alueille ja matkailukeskuksiin, kehitetään energiahuollon logistista tehokkuutta bioenergian osalta.
- Parannetaan rautatieyhteyksiä TEN-verkolla valituissa kohteissa, joissa saavutetaan selvin matkai-
käsäästö ja logistinen hyöty.
- Kehitetään tietoliikenteen ja tietoyhteiskunnan infrastruktuuria, palveluja, sovelluksia ja sisältöjä (mm. EU:n i2010-strategiaan liittyen) erityisesti pk-yritysten tarpeisiin.
- Kunnostetaan ja kehitetään luonnon- ja kulttuuriperinnön kannalta arvokkaita rakennuksia ja ympäristöjä sekä kulttuurikohteita ja niihin liittyviä palveluja, mikäli ne liittyvät suoraan elinkeinotoimintoihin, esim. matkailuun.
- Tehdään selvityksiä ja suunnitelmia, joilla kehitetään menetelmiä ja uusia teknologioita ympäristön tilan parantamiseksi sekä riskien hallintaan.
- Tuetaan toimia, joilla edistetään vesistöjen kunnostusta ja vesihuoltoa, mikäli ne parantavat välittömästi yritystoiminnan, erityisesti matkailun, toimintaedellytyksiä.
- Luodaan edellytyksiä matkailun kehitykselle.
- Edistetään Itä-Suomen erityishaasteisiin vastaavia palveluinnovaatioita, jotka liittyvät palvelujen tuotantoon ja niiden järjestämiseen (kokeiluosio).

Tuensaajat

- Kunnat ja kuntayhtymät
- Kehittämisisäorganisaatiot
- Osuuskunnat, säätiöt ja yhdistykset

Hankevalintakriteerit

Ohjelman yleisten valintakriteereiden lisäksi toimintalinjan hankevalinnoissa korostuvat hankkeet, jotka

- parantavat alueen saavutettavuutta ja logististen järjestelmien toimivuutta,
- parantavat alueen vetovoimaisuutta yritysten, työntekijöiden ja matkailijoiden näkökulmasta,

- parantavat elinympäristön laatua,
- parantavat palvelujen sisältöä, laatua, tehokkuutta, saatavuutta sekä yhteistyötä kuntien ja muiden palveluntuottajien kesken, lisäksi kokeilutoiminnan tulosten tulee olla laajennettavia ja monistettavia (kokeiluosio)
- vahvistavat muutoin yritystoiminnan toimintaympäristöä
- toteuttavat ohjelman horisontaalisia teemoja (kestävä kehitys, yhtäläiset mahdollisuudet ja syrjimättömyys, kumppanuus)
- ovat ympäristömyönteisiä.

Kokeiluosion toteutus palvelujärjestelmien kehittämiseksi

Palvelujärjestelmiä koskevaa kokeiluosiota on toteutettu vuosina 2008–2010 Itä-Suomen laajuisina hankehakuina. Itä-Suomen maakunnat ovat varanneet kokeiluosiioon väestömääriensä suhteessa vuosien 2008–2010 maakunnan yhteistyöasiakirjoissa yhteensä 5 milj.€ EAKR:n, valtion ja kuntien rahoitusta.

Pohjois-Karjalassa varattiin kokeiluosiossa toteutettaviin hankkeisiin vuonna 2008 EAKR-osuutta 264 600 € sekä valtion rahoitusta 110 250 € ja vuonna 2009 varattiin EAKR-osuutta 232 960 € sekä valtion rahoitusta 120 640 € (Pohjois-Karjalan maakuntaliitto). Vuonna 2010 yhteistyöasiakirjassa varataan EAKR-osuutta 214 120 € ja valtion rahoitusta 129 280 € (Pohjois-Karjalan maakuntaliitto).

Kahden hakukierroksen jälkeen uutta erillistä hakukierrosta kokeiluosiosta ei enää järjestetä. Sitomatta jäänyt rahoitus voidaan jatkossa käyttää myös maakunnallisiin hankkeisiin, joita arvioidaan kokeiluosion kriteereillä ja osana sitä.

Kokeiluosion tavoitteena on hyvinvointipalveluiden osalta

- edistää Itä-Suomen erityishaasteisiin (harva ja kauttaaltaan asuttu, pitkät etäisyydet, väestön ikääntyminen) vastaavia palvelujen kehittämiskokeiluja, jotka liittyvät hyvinvointipalvelujen sisältöön, laatuun, tehokkuuteen sekä saatavuuteen
- kehittää asiakaslähtöisiä ja helppokäyttöisiä palveluja
- edistää itsenäistä suoriutumista
- edistää yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin kumppanuutta ja uusia yhteistyömuotoja palvelutuotannossa

Kokeiluosion erityiskriteerit:

- hankkeen tulosten tulee olla laajennettavia ja monistettavia
- hankkeessa on uusi ja innovatiivinen toimintatapa
- hankkeen yhteistyöverkoston laatu ja osaaminen
- hankkeessa on asiakaskeskeinen toimintamalli
- hanke hyödyntää uusimpia hyvinvointiteknologioita
- hanke lisää palvelujen kustannustehokkuutta
- hanke lisää erityisesti kuntien välistä yhteistoimintaa palvelutuotannossa ja luo uusia yhteistyömuotoja yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin välillä
- hanke kehittää palvelutuotannon johtamismenetelmiä
- hanke turvaa ja edistää palvelutyövoiman saantia
- hanke täydentää sosiaali- ja terveydenhuollon muita kehittämissjärjestelmiä ja -rahoitusta

Toimintalinjan tuettava toiminta rahoittajittain:

ELY/Ympäristöministeriön (YM) rahoitus kohdistuu elinkeinoelämää ja työllisyyttä edistäviin ympäristöhankkeisiin, jotka liittyvät

- ilmastomuutokseen varautumiseen ja sopeutumiseen sekä energia- ja ekotehokkuuden kehittämiseen ja edistämiseen,
- uusien ympäristöteknologioiden ja menetelmien kehittämiseen sekä ympäristöriskien hallintaan,

- Pohjois-Karjalan luonnon- ja kulttuuriympäristön ja arvokkaiden rakennusten kunnostamiseen,
  - luonto- ja kulttuurimatkailun edellytysten kehittämiseen sekä
  - vesihuollon kehittämiseen yritysten ja erityisesti matkailun toimintaedellytysten parantamiseksi.
- Kaikilla rahoitettavilla ympäristöhankkeilla tulee olla elinkeinokytkentä.

ELY/Liikenne- ja viestintäministeriö (LVM):

LVM:n hallinnonalan rahoitus kohdistetaan Tiehallinnon Savo-Karjalan tiepiirille ja Ratahallintokeskukselle. Toimenpiteillä tuetaan koko liikennejärjestelmän kehittämistä ja niillä on konkreettinen kytkentä elinkeinoelämän hankkeisiin ja elinkeinoelämän sijoittumiseen. Toimenpiteillä luodaan alueen elinkeinoelämälle kestävä ja pysyvä kilpailuetua. Toimenpiteet kohdistuvat maakunnan saavutettavuuden parantamiseen, teollisuuden logistiikka- ja kuljetuskustannusten alentamiseen, elinkeinoelämän sijoittumisen edellyttämän maankäytön kehityksen tukemiseen sekä matkailuelinkeinon toimintaympäristön kehittämiseen. Pohjois-Karjalassa laaditaan koko ohjelmakauden kestävä toimintasuunnitelma, joka sisältää mm. teollisuusalueiden liikenneyhteyksien kehittämistä ja Karjalan radan nopeustason nostamisen edellyttämiä toimia.

ELY/TEM hakee toimintalinjalla hankkeita painopisteinä

- Monipuolisten, elinkeinoja tukevien palvelujen, matkailun ja kulttuurikohteiden kehittäminen
- Palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen liittyvien innovatiivisten toimintatapojen kehittäminen
- Maakunnan raaka-ainevarojen käytön lisäämistä tukevat infrastruktuuri-investoinnit

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto/TEM myöntää rahoitusta hankkeille, jotka edistävät Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman 2007–2013 tavoitteiden toteuttamista ja ovat EU:n alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoitteen mukaisia. Rahoitusta ohjataan erityisesti kuntien, kuntien elinkeino-yhtiöiden, muiden kehittäjäorganisaatioiden sekä kolmannen sektorin toimijoiden seudullisiin, maakunnallisiin ja useamman maakunnan yhteishankkeisiin. Maakuntaliitto rahoittaa hankkeita, joilla:

- kehitetään tietoyhteiskunnan fyysisiä rakenteita (ml. maaseudun laajakaistat) ja sisältöjä
- kehitetään hyvinvointipalvelujen tuottamiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä rakenteita ja toimintamalleja sekä varaudutaan ikääntyvän väestön palvelutarpeisiin
- parannetaan alueen vetovoimaisuutta matkailun ja muun yritystoiminnan näkökulmasta.

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) rahoitus:

Sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämiseen että palvelurakenteeseen kohdistuu suuria haasteita palvelujen saatavuuden, demografisista tekijöistä yms. johtuvan kysynnän kasvun, työvoiman riittävyyden ja kustannusten osalta.

Hanketoiminnalla:

- edistetään sosiaali- ja terveydenhuollon sekä ympäristöterveydenhuollon erityishaasteisiin vastaavia palveluinnovaatioita, jotka liittyvät palvelujen tuotantoon, järjestämiseen, rahoitukseen tai jakeluun
- kehitetään esteettömiä palveluja
- kehitetään helppokäyttöisiä palvelusisältöjä ja sovelluksia hyödyntäen tietoyhteiskunnan keinoja (etäkonsultointi, sähköiset apuvälineet ja laitteet ja asiakaslähtöiset tietojärjestelmät)
- kehitetään kotona tapahtuvan hoidon ja asioinnin palvelukokonaisuuksia
- edistetään väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään kansanterveydellisiä ja kansantaloudellisia kustannuksia laaja-alaisen verkostotyön avulla

Rahoitus toimintalinjalla 3 (milj. euroa):

Rahoittaja	Vuosi 2010				Vuosi 2011			
	EAKR	Valtio	Kunta	Yht.	EAKR	Valtio	Kunta	Yht.
ELY/YM	0,707	0,444	0,170	1,320	0,528	0,378	0,145	1,051
ELY/LVM	1,395	0,874	0,356	2,624	0,607	0,434	0,167	1,207
ELY/TEM/työvoimapolitiittinen la	0,529	0,334	0,128	0,991	0,395	0,284	0,110	0,789
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto/ STM	0,390	0,244	0,094	0,728	0,291	0,208	0,080	0,579
	0,142	0,089	0,034	0,264	0,106	0,075	0,029	0,211
Yhteensä	3,162	1,984	0,782	5,928	1,927	1,379	0,531	3,837

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

MYR 23.9.2009

MYR 18.3.2010

VUOSI: 2010

OHJELMA: Itä-Suomi

MAAKUNTA: Pohjois-Karjala

Miljoonaa euroa

ELY: Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo/LVM

RAHASTO: EAKR

Finnvera Oyj:n
pääomasijoitusrahaston
ohjelmareservi/PK:n osuus

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY				Maa- kunta			Ohjelma- reservi	YHTEENSÄ
	TEM	LVM	YM	MMM	TEM	OPM	STM		
HALLINNONALA									
TOIMINTALINJA									
TL 1	11,568	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	1,262	12,830
EAKR	5,786							0,631	6,418
VALTIO	5,781							0,631	6,412
Kuntarahoitus	0,000								0,000
Muu julkinen									0,000
TL 2	5,511	0,000	0,000	0,000	3,378	1,766	0,000	0,000	10,655
EAKR	2,668				1,626	0,854			5,148
VALTIO	2,002				1,228	0,642			3,873
Kuntarahoitus	0,841				0,523	0,269			1,634
Muu julkinen									0,000
TL 3	0,991	2,624	1,320	0,000	0,728	0,000	0,264	0,000	5,928
EAKR	0,529	1,395	0,707		0,390		0,142		3,162
VALTIO	0,334	0,874	0,444		0,244		0,089		1,984
Kuntarahoitus	0,128	0,356	0,170		0,094		0,034		0,782
Muu julkinen									0,000
YHTEENSÄ	18,070	2,624	1,320	0,000	4,106	1,766	0,264	1,262	29,413
EAKR	8,983	1,395	0,707	0,000	2,016	0,854	0,142	0,631	14,728
VALTIO	8,118	0,874	0,444	0,000	1,473	0,642	0,089	0,631	12,269
Kuntarahoitus	0,969	0,356	0,170	0,000	0,617	0,269	0,034	0,000	2,416
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Ratahallintokeskukselle

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

MYR 23.9.2009

 VUOSI: **2010**

 OHJELMA: **Itä-Suomi**

 MAAKUNTA: **Pohjois-Karjala** Miljoonaa euroa
 ELY: Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo/LVM

 RAHASTO: **EAKR**

TYÖ- JA ELINKEINO- MINISTERIÖ	Yritystukilainsäädäntö- *	Työvoimapolitiittinen lainsäädäntö	YHTEENSÄ
TOIMINTALINJA			
TL 1	12,830	0,000	12,830
EAKR	6,418		6,418
VALTIO	6,412		6,412
Kuntarahoitus	0,000		0,000
Muu julkinen			0,000
TL 2	5,130	0,381	5,511
EAKR	2,483	0,185	2,668
VALTIO	1,864	0,138	2,002
Kuntarahoitus	0,783	0,058	0,841
Muu julkinen			0,000
TL 3	0,000	0,991	0,991
EAKR		0,529	0,529
VALTIO		0,334	0,334
Kuntarahoitus		0,128	0,128
Muu julkinen			0,000
YHTEENSÄ	17,959	1,373	19,332
EAKR	8,900	0,714	9,614
VALTIO	8,276	0,472	8,749
Kuntarahoitus	0,783	0,186	0,969
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000

* Sisältää yritystuet, energiatuet, Tekesin ja Finnvera Oyj:n hankkeet.

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

MYR 23.9.2009

VUOSI: 2011

OHJELMA: Itä-Suomi

MAAKUNTA: Pohjois-Karjala

Miljoonaa euroa

ELY: Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo/LVM

RAHASTO: EAKR

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY				Maa-kunta			Ohjelma-reservi	YHTEENSÄ
	TEM	LVM	YM	MMM	TEM	OPM	STM		
HALLINNONALA									
TOIMINTALINJA									
TL 1	10,142	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	10,142
EAKR	4,729								4,729
VALTIO	5,414								5,414
Kuntarahoitus	0,000								0,000
Muu julkinen									0,000
TL 2	4,929	0,000	0,000	0,000	3,054	1,579	0,000	0,000	9,563
EAKR	2,250				1,393	0,721			4,364
VALTIO	1,889				1,170	0,606			3,665
Kuntarahoitus	0,790				0,491	0,253			1,534
Muu julkinen									0,000
TL 3	0,789	1,207	1,051	0,000	0,579	0,000	0,211	0,000	3,837
EAKR	0,395	0,607	0,528		0,291		0,106		1,927
VALTIO	0,284	0,434	0,378		0,208		0,075		1,379
Kuntarahoitus	0,110	0,167	0,145		0,080		0,029		0,531
Muu julkinen									0,000
YHTEENSÄ	15,860	1,207	1,051	0,000	3,633	1,579	0,211	0,000	23,542
EAKR	7,374	0,607	0,528	0,000	1,684	0,721	0,106	0,000	11,019
VALTIO	7,587	0,434	0,378	0,000	1,378	0,606	0,075	0,000	10,458
Kuntarahoitus	0,899	0,167	0,145	0,000	0,571	0,253	0,029	0,000	2,065
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

MYR 23.9.2009

 VUOSI: **2011**

 OHJELMA: **Itä-Suomi**

 MAAKUNTA: **Pohjois-Karjala** Miljoonaa euroa
 ELY: Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo/LVM

 RAHASTO: **EAKR**

TYÖ- JA ELINKEINO- MINISTERIÖ	Yritystukilainsäädäntö- *	Työvoimapolitiittinen lainsäädäntö	YHTEENSÄ
TOIMINTALINJA			
TL 1	10,142	0,000	10,142
EAKR	4,729		4,729
VALTIO	5,414		5,414
Kuntarahoitus	0,000		0,000
Muu julkinen			0,000
TL 2	4,588	0,341	4,929
EAKR	2,094	0,156	2,250
VALTIO	1,759	0,131	1,889
Kuntarahoitus	0,735	0,055	0,790
Muu julkinen			0,000
TL 3	0,000	0,789	0,789
EAKR		0,395	0,395
VALTIO		0,284	0,284
Kuntarahoitus		0,110	0,110
Muu julkinen			0,000
YHTEENSÄ	14,730	1,130	15,860
EAKR	6,823	0,551	7,374
VALTIO	7,172	0,415	7,587
Kuntarahoitus	0,735	0,164	0,899
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000

* Sisältää yritystuet, energiatuet, Tekesin ja Finnvera Oyj:n hankkeet.

MANNER-SUOMEN ESR-OHJELMA, ITÄ-SUOMEN OSIO

Itä-Suomen kehittämisen strategiaa tuetaan ohjelmakauden 2007–2013 rakennerahasto-ohjelmilla. ESR-hankkeilla keskitytään työllisyyden tukemiseen ja itäsuomalaisten osaamisen kehittämiseen yhteistyössä EAKR-ohjelmasta rahoitettavien, alueen kasvua ja kilpailukykyä vahvistavien toimenpiteiden kanssa. Itä-Suomessa osallistutaan soveltuvin osin valtakunnallisiin ESR-teemojen toteutukseen ja hankkeisiin sekä tuetaan ESR:n ja EAKR:n yhteishankkeiden syntyä. Toimenpideohjelmasta rahoitettavien hankkeiden tulee täyttää seurantakomitean vahvistamat hankkeiden valintakriteerit. Hankkeet kilpailevat keskenään laadun ja vaikuttavuuden suhteen.

ESR-projektien valintaperusteet 2007–2013

I. Välttämättömät ehdot valinnalle

Jotta projektihakemus voidaan ottaa arvioitavaksi, on sen ensin täytettävä seuraavat välttämättömät ehdot:

- a) Hanke sopii ESR-ohjelmaan ja johonkin haussa avoimena olevaan ohjelman toimintalinjaan.
  - Kohderyhmät ja toimenpiteet ovat ohjelmassa määritellyt.
  - Yksi hanke voi kuulua vain yhteen toimintalinjaan.
- b) Hankkeen toteuttajaorganisaatio on tukielpoinen ohjelmasta myönnettävään tukeen.
  - Toteuttaja on oikeuskelpoinen juridinen henkilö.
  - Toteuttajan kirjanpitoon on mahdollista eritellä hankkeen kustannukset muista toteuttajan kustannuksista.
  - Yksityishenkilöt eivät voi hakea ESR-rahoitusta.
  - Toteuttaja ei saa olla konkurssissa, purettavana tai saneerausessa, kilpailukiellossa tai laiminlyönyt veroja tai sosiaaliturvamaksuja tai syylistynyt oleellisesti väärin tietojen antamiseen tai laiminlyönyt vaadittavien tietojen antamisen.
- c) Hanke edistää vahvasti **ainakin yhtä** seuraavista ESR-ohjelman horisontaalisista painotuksista:
  - sukupuolten välinen tasa-arvo sekä miesten ja naisten yhtäläiset mahdollisuudet työelämässä,
  - kansainvälisen, kansallisen, alueellisen ja/tai paikallisen tason kumppanuus sekä työmarkkinaosa-puolen ja kansalaisjärjestöjen osallistuminen eri tasoilla,
  - teknologiset ja sosiaaliset innovaatiot (sosiaaliset innovaatiot voivat liittyä esim. teknologiaan, kaupallistamiseen, organisaatioiden toimintaa tai sosiaalisiin käytäntöihin)
  - kestävä kehitys jonkin/joidenkin seuraavan ulottuvuuden osalta: sosiaalinen, taloudellinen, kulttuurinen ja ekologinen kestävä kehityksen ulottuvuus.

II. Yleiset arviointiperusteet

Projektihakemukset pisteytetään yleisten arviointiperusteiden sekä mahdollisten alueellisiin ja/tai rahoittaja-kohtaisiin painotuksiin perustuvien arviointiperusteiden perusteella.

A. Kaikkia rahoituksen hakijoita koskevat yleiset arviointiperusteet ovat seuraavat silloin, kun hankkeen toimenpiteet kohdistuvat aloittaviin henkilöihin:

1. Projektisuunnitelma on toteutuskelpoinen ja perustuu ennalta selvitettyyn tarpeeseen.
  - Projektisuunnitelmalla on selvä hakemuksessa osoitettu yhteys toteuttavan organisaation strategiaan ja/tai mukana olevien organisaatioiden strategioihin ja/tai paikallisiin/alueellisiin/valtakunnallisiin strategioihin.
  - Hanke tuottaa lisäarvoa ja täydentää kansallista/toteuttajan normaalia toimintaa.
  - Hankkeeseen sisältyvät toimenpiteet ovat relevantteja kohderyhmän ja toimintaympäristön kannalta ja niillä voidaan saavuttaa asetetut tavoitteet.
  - Hankkeen tarvelähtöisyydestä pystytään esittämään näyttöä.
  - Eduksi katsotaan, jos valmistelussa on kuultu relevantteja kohderyhmää edustavia järjestöjä.
  - Hankkeen toimenpiteissä on otettu huomioon sukupuolisensitiivisyys ja sukupuolivaikutusten arviointi.
2. Hankkeen toteuttajalla on taloudelliset edellytykset hankkeen toteuttamiseksi ja hankkeelle esitetyt resurssit ovat realistiset projektisuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.
  - Hankkeen toteuttajan esittämät taloudelliset resurssit ovat realistiset hankkeen toteuttamiseksi.

- Hankkeen toimenpiteitä voidaan pitää kustannustehokkaina suhteessa kohderyhmän määrään, tarpeisiin ja hankkeen edellyttämiin resursseihin.
3. Hankkeen toteuttajalla on esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi osaamista ja kokemusta.
    - Toteuttaja pystyy osoittamaan riittävää hankehallinnon kokemusta ja osaamista.
    - Toteuttaja pystyy osoittamaan suunnitelman mukaisen toiminnan edellyttämää riittävää kokemusta ja osaamista.
  4. Hankkeen toteuttajalla on toteutuksen kannalta oleelliset verkostot ja järjestetty yhteistyö oleellisiin sidosryhmiin.
    - Hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvat tahot ovat relevantteja ja sitoutuneita.
    - Kohderyhmään kuuluvat organisaatiot ovat sitoutuneita toimintaan tai kohderyhmän rekrytoinnista on selkeä suunnitelma.
  5. Hankkeessa on tarkoitus saavuttaa välittömiä tai välillisiä pitkäkestoisia, työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä tuloksia ja vaikutuksia.
    - Työllisyyttä edistävät tai ylläpitävät tulokset ovat mitattavia tai vaikutuksia pystytään arvioimaan.
    - Hankkeessa kehitettävät hyvät käytännöt ovat siirrettävissä ns. normaaliin toimintaan.
- B. Kaikkia rahoituksen hakijoita koskevat yleiset arviointiperusteet ovat seuraavat silloin, kun hanke ei kohdistu toimenpiteissä aloittaviin henkilöihin vaan kyseessä on menetelmien kehittäminen:
1. Projektisuunnitelma on toteutuskelpoinen ja perustuu ennalta selvitettyyn tarpeeseen.
    - Projektisuunnitelmalla on selvä hakemuksessa osoitettu yhteys toteuttavan organisaation strategiaan ja/tai mukana olevien organisaatioiden strategioihin ja/tai paikallisiin/alueellisiin/valtakunnallisiin strategioihin.
    - Hanke tuottaa lisäarvoa ja täydentää kansallista/toteuttajan normaalia toimintaa.
    - Hankkeeseen sisältyvät toimenpiteet ovat relevantteja toimintaympäristön kannalta ja niillä voidaan saavuttaa asetetut tavoitteet.
    - Hankkeen tarvelähtöisyydestä pystytään esittämään näyttöä.
    - Hankkeen toimenpiteissä on otettu huomioon sukupuolivaikutusten arviointi.
  2. Hankkeen toteuttajalla on taloudelliset edellytykset hankkeen toteuttamiseksi ja hankkeelle esitetyt resurssit ovat realistiset projektisuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.
    - Hankkeen toteuttajan esittämät taloudelliset resurssit ovat realistiset suhteessa hankkeen toteuttamiseksi.
    - Hankkeen toimenpiteitä voidaan pitää kustannustehokkaina suhteessa hankkeen edellyttämiin resursseihin.
  3. Hankkeen toteuttajalla on esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi riittävä osaamista ja kokemusta.
    - Toteuttaja pystyy osoittamaan riittävää hankehallinnon kokemusta ja osaamista.
    - Toteuttaja pystyy osoittamaan suunnitelman mukaisen toiminnan edellyttämää riittävää kokemusta ja osaamista.
  4. Hankkeen toteuttajalla on toteutuksen kannalta järjestetty yhteistyö oleellisiin sidosryhmiin.
    - Hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvat tahot ovat relevantteja ja sitoutuneita.
  5. Hankkeessa on tarkoitus saavuttaa työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä vaikutuksia.
    - Hankkeen työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä välillisiä tai välittömiä vaikutuksia pystytään arvioimaan.
    - Hankkeessa kehitettävät hyvät käytännöt ovat siirrettävissä ns. normaaliin toimintaan.

III. Eriyiset arviointiperusteet

Yleisten arviointiperusteiden lisäksi projektihakemukset voidaan arvioida rahoittajan määrittelemien tai alueellisesti määriteltyjen arviointiperusteiden osalta. Eriyiset arviointiperusteet rahoituksen myöntämiselle on määriteltävä ennen haun avaamista ja ne on julkaistava yleisten arviointiperusteiden ohella.

Eriyisinä arviointiperusteina arvioidaan

- Tukeeko hanke maakunnan yhteistyöasiakirjassa mainittuja teemoja
- Tukeeko hanke valtakunnallisia kehittämisteemoja
- Tukeeko hanke rahoittajan painotuksia

Toimintalinja 1: Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen

Tavoitteena on luoda kehityskykyisiä, jaksavia ja muuntuvia työorganisaatioita ja yritystoimintaa, joissa on kasvualustaa myös uusien teknologisten ja sosiaalisten innovaatioiden syntymiselle sekä osaamisverkostoille. Tavoitteena on turvata työllisyys ja osaamisen kehittäminen koko Pohjois-Karjalassa huolimatta harvan asutuksen aiheuttamista ongelmista.

Kuvaus rahoitettavasta toiminnasta:

- Työyhteisöjen joustavuuden ja muutosvalmiuden lisääminen. Monimuotoistuvat työyhteisöt sekä työhyvinvoinnin turvaaminen.
- Pk-yritysten johdon ja henkilöstön osaamisen vahvistaminen sekä tuottavuuden ja innovatiivisuuden kehittäminen yrityksissä.
- Yrittäjyyden edistäminen, alkavien yritysten tukeminen ja erityisryhmien yrittäjyyden tukeminen.

Kohderyhmät:

- työorganisaatioiden ja yritysten henkilöstö ja johto
- yrittäjät ja yrittäjäksi aikovat, erityisesti naisyrittäjät
- toisen asteen ja korkeakoulujen opiskelijat yrittäjyys Hankkeissa
- koulutus-, tutkimus- ja työvoimapalvelujen henkilöstö
- kehittäjäorganisaatioiden henkilöstö
- työttömät, työttömyysuhan alaiset yrittäjyys Hankkeissa

Toimintalinjan tuettava toiminta rahoittajittain:

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY)/TEM hakee toimintalinjan toteutukseen hankkeita, joiden tavoitteena on

Työssä olevien henkilöiden osaamisen kehittäminen

- Työssä olevien osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointi sekä työurien pidentämisen edistäminen, erityisesti mikro- ja pienyritysten tarpeet ja harvaan asutun alueen piirteet huomioiden. Työnantajaosaamisen kehittäminen mikro- ja pienyrityksissä.
- Monimuotoisuuden kehittäminen työyhteisöissä (mm. monikulttuurisuus)

Yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistäminen

- Yritystoiminnan kehittäminen pk-yritysten elinkaaren eri vaiheissa (asiantuntijaneuvonta, konsultointi ja koulutus)
- Yritysten kansainvälisen kilpailukyvyn nostaminen, yrittäjien ja avainhenkilöiden johtamisvalmiuksia ja liiketoimintaosaamista kehittämällä
- Yritysten kehittäminen, jossa painopisteinä ovat innovatiivisen ja kasvuhakuisen sekä kansainvälistymiskykyisen liiketoiminnan synnyttäminen pk-yrityksiin modernia infrastruktuuria hyödyntäen (tieto- ja laatu-järjestelmät sekä verkostot)
- Energiatehokkaaseen korjausrakentamiseen liittyvä osaamisen kehittäminen

Alkavien ja nuorten yritysten kehittäminen

- Yrittäjyyden edistäminen, yrittäjyysmyönteisen asenneilmaston edistäminen, yritystoiminnan osaamisen tukeminen, starttirahayritysten pidempiaikainen tuki yritystoiminnan aloittamiseen

ELY/Opetusministeriö (OPM):

- Edistetään työpaikalla tapahtuvaa oppimista.
- Kehitetään työorganisaatioiden innovaatio- ja tuotekehitysympäristöä tukevia koulutus- ja verkostohankkeita sekä T&K-toimintaa.
- Edistetään innovaatioiden kaupallistamista liiketoiminta- ja logistiikkaosaamista kehittämällä ja yritysten kansainvälistymiseen ja kansainvälisissä verkostoissa toimimiseen tähtäävän osaamisen kehittämistä.
- Tuetaan koulutusjärjestelmän ja työelämän välisen yhteistyön tehostamista yrittäjyysopintojen, myönteisen yrittäjyysasenteen ja liiketoimintaosaamisen kehittämiseksi.

- Tuetaan monikulttuuristen työ- ja opiskeluympäristöjen kehittämistä.
- Kehitetään yhteistyössä työelämän, kolmannen sektorin ja sivistystoimen toimijoiden kanssa työhyvinvointia edistäviä toimintamuotoja.
- Tuetaan luovien alojen yrittäjyyttä ja kansainvälistä liiketoimintaosaamista.

ELY/Sosiaali- ja terveysministeriö (STM):

Hanketoiminnalla tuetaan sosiaali- ja terveydenhuollon monimuotoistuvien työyhteisöjen joustavuuteen, muutosvalmiuteen, tasa-arvoon ja työssä jaksamiseen tähtäväää kehittämistä. Edistetään työn ja perhe-elämän yhteensovittamista.

Rahoitus toimintalinjalla 1 (milj. euroa):

Rahoittaja	Vuosi 2010				Vuosi 2011			
	ESR	Valtio	Kunta	Yht.	ESR	Valtio	Kunta	Yht.
ELY/TEM	2,107	1,521	0,459	4,087	1,372	1,306	0,474	3,152
ELY/OPM	0,397	0,286	0,102	0,784	0,205	0,217	0,105	0,527
ELY/STM	0,099	0,072	0,024	0,196	0,060	0,061	0,025	0,146
Ohjelmareservi	0,081	0,059	0,000	0,140	0,110	0,080	0,000	0,190
Yhteensä	2,684	1,938	0,585	5,207	1,747	1,664	0,604	4,015

Toimintalinja 2: Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen

Tavoitteena on, että mahdollisimman moni työikäinen sidotaan yhteiskuntaan työmarkkinoille osallistumisen kautta.

Kuvaus rahoitettavasta toiminnasta:

- Työmarkkinoiden toimivuuden edistäminen sekä työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaannon varmistaminen.
- Sosiaalisen osallisuuden edistäminen yhdenvertaisten työmarkkinoiden kehittämiseksi.
- Nuorten työllisyysvalmiuksien kehittäminen.
- Ikääntyvien työllistyvyyden tukeminen.

Kohderyhmät:

- pitkäaikais-, toistuvais- ja rakennetyöttömät, erityisesti ikääntyneet työnhakijat
- vaikeasti työllistyvät työnhakijat, kuten maahanmuuttajat ja vajaakuntoiset
- nuoret, jotka ovat aikeissa keskeyttää koulutuksen tai eivät omaehtoisesti hakeudu koulutukseen tai koulutuksesta työelämään, sekä nuoret jotka ovat syrjäytymisvaarassa
- erityistä tukea vaativat opiskelijat
- työttömät naiset ja miehet hankkeissa, joissa vähennetään sukupuolten mukaista jakoa työelämässä ja koulutuksessa
- henkilöt, jotka ovat vaarassa syrjäytyä ennen työmarkkinoille tuloaan

Toimintalinjan tuettava toiminta rahoittajittain:

ELY/TEM hakee toimintalinjan toteutukseen hankkeita, joiden tavoitteena on

- Väilytyömarkkinoiden kehittäminen, tuettujen työ- ja aktivointipaikkojen kokoaminen, kolmannen sektorin kehittäminen palveluntuottajina ja työllistävän toiminnan kehittäjänä
- Työnantajien työllistämiskynnyksen madaltaminen, työn ja koulutuksen yhteensovittaminen
- Maahanmuuttajien osaamisen tunnistaminen ja työelämälähtöisten koulutuspolkujen rakentaminen, erityisesti heikon koulutustaustan omaavien integroiminen työelämään
- Itä-Suomen työperusteisen maahanmuuton hankkeen toimenpiteiden rahoitus
- Korkeasti koulutettujen ja erityiskoulutettujen työllistyvyyden tukeminen
- Nuorten työttömyyden torjunta ja nuorten palvelujen kehittäminen etenkin nivelvaiheissa, mm. hakeva toiminta

ELY/Opetusministeriö (OPM):

- Kehitetään nuorten tieto- ja neuvontapalveluja sekä nuorten osallisuutta ja vaikuttamista tukevia menetelmiä.
- Nuorten työpajatoimintaa monipuolistetaan ja kehitetään moniammatillisessa palveluverkostossa ja pajatoiminnan alueellista kattavuutta parannetaan.
- Edistetään nuorten valinnanmahdollisuuksia eri koulutusohjelmien ja -tasojen sisällä ja välillä sekä parannetaan koulutusjärjestelmän ja työelämän välistä yhteistyötä. Opinto-ohjausta kehitetään lisäämällä oppilaanohjaajien ja opettajien käytännön työelämän tuntemusta. Koulutuksen laatua kehitetään nuorten osaamistakuun avulla ja luodaan jatkuvan oppimisen malli.
- Oppimista tukevia tieto- ja viestintätekniikan mahdollisuuksia kehitetään erityisesti aikuisopiskelijoiden tarpeiden näkökulmasta ja kehitetään alueellisesti tasa-arvoisten koulutuspalvelujen saavutettavuutta.
- Monialaista ja -ammattillista yhteistyötä tuetaan kasvavien erityisryhmien huomioon ottamisessa.

ELY/Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö (STM):

Tuetaan vaikeasti työllistyvien ja syrjäytymisvaarassa olevien henkilöiden työmarkkinavalmiuksien ja työkyvyn ylläpitoa sekä mahdollisuuksia itsenäiseen elämään ja sosiaaliseen osallisuuteen edistäviä hankkeita.

Rahoitus toimintalinjalla 2 (milj. euroa):

Rahoittaja	Vuosi 2010				Vuosi 2011			
	ESR	Valtio	Kunta	Yht.	ESR	Valtio	Kunta	Yht.
ELY/TEM	1,444	1,043	0,315	2,802	0,940	0,895	0,325	2,161
ELY/OPM	0,370	0,267	0,087	0,725	0,231	0,227	0,090	0,548
ELY/STM	0,091	0,065	0,024	0,180	0,060	0,061	0,025	0,146
Ohjelmareservi	0,049	0,036	0,000	0,085	0,041	0,029	0,000	0,070
Yhteensä	1,954	1,411	0,426	3,792	1,272	1,211	0,440	2,924

Toimintalinja 3: Työmarkkinoiden toimintaa edistävien osaamis- ja palvelujärjestelmien kehittäminen

Tavoitteena on työmarkkinoiden muutosvalmius ja kyky jatkuvaan uudistumiseen sekä työmarkkinoiden haasteiden ennakoiminen ja niihin valmistautuminen. Haasteena on myös toimivan alueellisen innovaatiojärjestelmän, koulutuksen laadun ja joustavien opintoketjujen kehittäminen.

Kuvaus rahoitettavasta toiminnasta:

- Alueellisten osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakointi.
- Työelämälähtöisten ja -läheisten palvelu- ja koulutusjärjestelmien kehittäminen.
- Innovaatioympäristöjen ja -verkostojen luominen ja tukeminen.

Kohderyhmät:

- työorganisaatioiden ja yritysten henkilöstö
- yrittäjät ja yrittäjiksi aikovat
- matalammin koulutetut ja ikääntyneet henkilöt kehitettäessä palvelu- ja koulutusjärjestelmää
- yrityspalveluorganisaatiot
- työttömät ja opiskelijat kehitettäessä palvelu- ja koulutusjärjestelmiä
- koulutus-, tutkimus- ja työvoimapalveluorganisaatioiden henkilöstö

Toimintalinjan tuettava toiminta rahoittajittain:

ELY/TEM hakee toimintalinjan toteutukseen hankkeita, joiden tavoitteena on

- Työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaannon parantaminen, työvoimapalvelumalli rekrytoiville aloille (mm. kaivosala, hyvinvointi ja luovat alat)
- Yritys-Suomi palvelujärjestelmään liittyvä osaamisen kehittäminen sekä Yritys-Suomi palvelukonseptin alueellisen ja seudullisen pk-yrityspalvelutoiminnan kehittäminen, mallintaminen ja tuotteistaminen hyödyntämällä valtakunnallisia ja kansainvälisiä malleja

ELY/Opetusministeriö (OPM):

- Tuetaan korkeakoulujen alueellisen vaikuttavuuden vahvistumista ja varmistetaan osaamisen siirtäminen yritysten käyttöön. Edistetään tutkimuslaitosten, oppilaitosten, julkishallinnon, elinkeinoelämän ja kulttuuriorganisaatioiden keskinäisten yhteistyöverkostojen muodostumista työelämän toimivuutta ja tuottavuutta tukevan innovaatiojärjestelmän vahvistamiseksi. Erityisesti ammatillisen koulutuksen roolia innovaatio- ja osaamisjärjestelmän osana vahvistetaan.
- Varmistetaan korkea laatu ja houkutteleva ammatillinen koulutus edistämällä opetushenkilöstön työelämän tuntemusta, opetuksen laadun kehittämistä ja tulevien ammatillisten osaamistarpeiden tunnistamista. Työpaikalla tapahtuvan oppimisen menetelmiä parannetaan.
- Edistetään asiakas- ja kysyntälähtöisesti aikuiskoulutuksen uusien yhteistyömuotojen kehittämistä ohjaukseen, neuvontaan ja opiskelijoiden rekrytointiin. Tuetaan alueellisia verkostoja aikuisopetuksen henkilökohtaistamiseksi ja uusien koulutusmuotojen kehittämistä.
- Edistetään toisen asteen koulutuksen yhteistyötä ja ammatillisen toisen asteen ja lukiokoulutuksen yhteistyötä sekä kehitetään alakohtaista eri kouluasteiden välistä toimintaa.
- Edistetään opetus- ja kirjastotoimen uudenlaisen yhteisen toimintatavan kehittämistä tieto- ja viestintätekniikan avulla sekä kehitetään kirjastoja alueellisina oppimisympäristöinä.

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton/TEM hankerahoituksella

- tuetaan koulutus- ja osaamisjärjestelmän alueellista kattavuutta ja saavutettavuutta,
- vahvistetaan alueellisen kehittämisen strategista osaamista ja parannetaan ohjelmatoiminnan vaikuttavuutta,
- kehitetään kansainvälisen toiminnan osaamisverkostoja,
- tuetaan osaamisen kehittämistä, joka kohdistuu Pohjois-Karjalan tulevaisuuden muutostekijöihin.

Rahoitus toimintalinjalla 3 (milj. euroa):

Rahoittaja	Vuosi 2010				Vuosi 2011			
	ESR	Valtio	Kunta	Yht.	ESR	Valtio	Kunta	Yht.
ELY/TEM	0,590	0,426	0,129	1,144	0,384	0,365	0,133	0,882
ELY/OPM	1,542	1,113	0,358	3,012	0,996	0,964	0,369	2,329
P-K:n maakuntaliitt	0,148	0,107	0,032	0,287	0,096	0,092	0,033	0,221
Ohjelmareservi	0,098	0,072	0,000	0,170	0,072	0,053	0,000	0,125
Yhteensä	2,378	1,717	0,518	4,613	1,548	1,474	0,535	3,558

Toimintalinja 4: Jäsenvaltioiden ja alueiden välinen yhteistyö ESR-toiminnassa

Tavoitteena on työperusteisen maahanmuuton edistäminen sekä hyvien käytäntöjen etsiminen ja levittäminen EU:n sisällä.

Kuvaus rahoitettavasta toiminnasta:

- Työperusteisen maahanmuuton edistäminen.
- Yleinen kansainvälisyyskasvatus, hyvien käytäntöjen etsiminen, levittäminen ja valtavirtaistaminen.

Kohderyhmät:

- työperusteiseen maahanmuuttoon liittyvät viranomaiset alue- ja paikallisella tasolla sekä lähtömaissa
- lähtömaiden kansalaiset, erityisesti työperusteiset maahanmuuttajat ja heidän perheenjäsenensä
- hyvien käytäntöjen etsimiseen ja kansainväliseen kokemusten vaihtoon liittyvät yhteistyökumppanuudet (alueelliset, kansalliset ja temaattiset verkostot)
- oppilaitokset
- sidosryhmien edustajat (kansalaisjärjestöt, työmarkkinaosapuolet)

Toimintalinjan tuettava toiminta rahoittajittain:

ELY/TEM hakee toimintalinjan toteutukseen hankkeita, joiden tavoitteena on

- Itä-Suomen työperusteisen maahanmuuton makrohankkeen toimenpiteiden rahoitus
- Monikulttuurisuusohjelmat, kansainvälisyyskasvatus, monikulttuurisuusmyönteisen asenneilmaston edistäminen
- Yhteistyö viranomaisten ja alueiden sekä temaattisten ja kansallisten verkostojen kesken EU-jäsenvaltioissa

ELY/Opetusministeriö (OPM):

- Tuetaan eurooppalaisten alueiden ja viranomaisten välistä yhteistyötä ja hyvien käytäntöjen levittämistä ja vaihtoa erityisesti koulutus- ja tutkimussektorin sekä nuorisopolitiikan aloilla.
- Edistetään kulttuuriyrittäjyyttä ja luovan talouden toimintaa tukevien hyvien käytäntöjen etsimistä ja yhteistyön edistämistä.
- Vahvistetaan oppilaitosyhteisöjen ja opettajien kansainvälisiä valmiuksia vastata maahanmuuttajataustaisten oppilaiden ja opiskelijoiden tarpeisiin.

Rahoitus toimintalinjalla 4 (milj. euroa):

Rahoittaja	Vuosi 2010				Vuosi 2011			
	ESR	Valtio	Kunta	Yht.	ESR	Valtio	Kunta	Yht.
ELY/TEM	0,224	0,162	0,049	0,434	0,146	0,139	0,050	0,335
ELY/OPM	0,128	0,092	0,034	0,255	0,024	0,040	0,035	0,100
Ohjelmareservi	0,029	0,021	0,000	0,050	0,078	0,057	0,000	0,135
Yhteensä	0,381	0,275	0,083	0,739	0,248	0,236	0,086	0,570

ESR -RAHOITUSOSUUDEN JA VALTION KANSALLISEN RAHOITUSOSUUDEN SUUNNITELMA
 VUODEN 2010 TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JAKOA VARTEN

MYR 23.9.2009, tark. 2.12.2009

VUOSI: **2010**
 OHJELMA: **Itä-Suomen suuralue ilman Kainuuta**
 ELY:
 MAAKUNTA: **Pohjois-Karjala** Miljoonaa euroa
 RAHASTO: **ESR**

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Maakunta	Ohjelmar	
	TEM	OPM	STM	TEM	eservi	Yhteensä
HALLINNONALA						
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ						
TL 1 YHT / 35 %	4,087	0,784	0,196	0,000	0,140	5,207
ESR	2,107	0,397	0,099		0,081	2,684
VALTIO	1,521	0,286	0,072		0,059	1,938
Kuntarahoitus	0,459	0,102	0,024			0,585
Muu julkinen						0,000
TL 2 YHT / 30 %	2,802	0,725	0,180	0,000	0,085	3,792
ESR	1,444	0,370	0,091		0,049	1,954
VALTIO	1,043	0,267	0,065		0,036	1,411
Kuntarahoitus	0,315	0,087	0,024			0,426
Muu julkinen						0,000
TL 3 YHT / 30 %	1,144	3,012	0,000	0,287	0,170	4,613
ESR	0,590	1,542		0,148	0,098	2,378
VALTIO	0,426	1,113		0,107	0,072	1,717
Kuntarahoitus	0,129	0,358		0,032		0,518
Muu julkinen						0,000
TL 4 YHT / 5 %	0,434	0,255	0,000	0,000	0,050	0,739
ESR	0,224	0,128			0,029	0,381
VALTIO	0,162	0,092			0,021	0,275
Kuntarahoitus	0,049	0,034				0,083
Muu julkinen						0,000
TL:t YHTEENSÄ	8,467	5,166	0,431	0,287	0,445	14,351
ESR	4,364	2,663	0,222	0,148	0,257	7,397
VALTIO	3,152	1,923	0,160	0,107	0,188	5,342
Kuntarahoitus	0,951	0,580	0,048	0,032		1,612
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000
	59 %	36 %	3 %	2 %		

14,35094
7,396693219
5,342056214
1,612193951

Hallinnonalojen rahoitusosuudet vuonna 2010 Itä-Suomen ohjelmassa, perustuu valtioneuvoston päätökseen 1.2.2007

	TEM	OPM	STM	Yht
ESR, miljoonaa euroa	4,512	2,663	0,222	7,397
ESR %	61,0	36,0	3,0	100,0

Ohjelmareservi jätetään hallinnonaloittain jakamatta

Taulukossa ohjelmaosion kulmaluvut merkitty punaisella. ESR:stä on poistettu tekninen tuki 4%, joka on 50 %

teknisestä tuesta ja vastaavan suuruinen summa on vähennetty valtion osuudesta. Molemmista on vähennetty varaus äkillisiin rakennemuutoksiin 5 % ?

ESR -RAHOITUSOSUUDEN JA VALTION KANSALLISEN RAHOITUSOSUUDEN SUUNNITELMA
 VUODEN 2011 TALOUSARVION VALMISTELUA VARTEN

MYR 23.9.2009, tark. 2.12.2009
 LIITE 1.1

VUOSI: **2011**
 OHJELMA: **Itä-Suomen suuralue ilman Kainuuta**
 ELY: **Pohjois-Karjala**
 MAAKUNTA: **ESR** Miljoonaa euroa
 RAHASTO: **ESR**

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Maakunta	Ohjelma-	
	TEM	OPM	STM	TEM	reservi	YHTEENSÄ
HALLINNONALA						
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ						
TL 1 YHT / 35 %	3,152	0,527	0,146		0,190	4,015
ESR	1,372	0,205	0,060		0,110	1,747
VALTIO	1,306	0,217	0,061		0,080	1,664
Kuntarahoitus	0,474	0,105	0,025			0,604
Muu julkinen						0,000
TL 2 YHT / 30 %	2,161	0,548	0,146		0,070	2,924
ESR	0,940	0,231	0,060		0,041	1,272
VALTIO	0,895	0,227	0,061		0,029	1,211
Kuntarahoitus	0,325	0,090	0,025			0,440
Muu julkinen						0,000
TL 3 YHT / 30 %	0,882	2,329	0,000	0,221	0,125	3,558
ESR	0,384	0,996		0,096	0,072	1,548
VALTIO	0,365	0,964		0,092	0,053	1,474
Kuntarahoitus	0,133	0,369		0,033		0,535
Muu julkinen						0,000
TL 4 YHT / 5 %	0,335	0,100	0,000		0,135	0,570
ESR	0,146	0,024			0,078	0,248
VALTIO	0,139	0,040			0,057	0,236
Kuntarahoitus	0,050	0,035				0,086
Muu julkinen						0,000
TL:t YHTEENSÄ	6,529	3,984	0,332	0,221	0,520	11,067
ESR	2,842	1,734	0,144	0,096	0,301	4,816
VALTIO	2,705	1,651	0,138	0,092	0,219	4,585
Kuntarahoitus	0,982	0,599	0,050	0,033		1,665
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000			0,000
	59 %	36 %	3 %	2 %		

11,06658
4,816387357
4,585374559
1,665

	TEM	OPM		Yht
ESR, miljoonaa euroa	2,938	1,734	0,144	4,816
ESR %	61,0	36,0	3,0	100,0

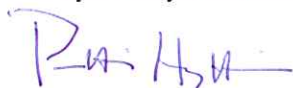
Ohjelmareservi jätetään hallinnonaloittain jakamatta

Taulukossa ohjelmaosion kulmaluvut merkitty punaisella. ESR:stä on poistettu tekninen tuki 4% ja valtion osuudesta aiemmin mitoitettu teknisen tuen osuus. Kainuun laskennallinen osuudeksi on arvioitu ESR 3,472 ja valtion 3,339.

Kulmaluvuista ilman em. Kainuun osuutta on vähennetty 5 % äkillisten varaus.

Joensuussa 23.9.2009

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Pentti Hyttinen
maakuntajohtaja

Pohjois-Karjalan TE-keskus

Matti Kuusmanen
johtaja

Pohjois-Karjalan ympäristökeskus

Aarne Wahlgren
johtajan sijainen

Tiehallinto, Savo-Karjalan tiepiiri

Petri Keränen
tiejohtaja

Itä-Suomen lääninhallitus, sosiaali- ja terveysosasto

Elli Aaltonen
osastopäällikkö, läänin sosiaali- ja terveysneuvos

Itä-Suomen lääninhallitus, sivistysosasto

Päivi Lehtonen
osastopäällikkö, lääninsivistysneuvos

Finnvera Oyj

Hannu Puhakka
palvelualuejohtaja